

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

Fractie Water Natuurlijk
De heer P.C.M. Freij

datum 21 september 2022
uw kenmerk
zaaknr. 2022-Z7828
documentnr. WLDOC-1037746042-4492
onderwerp Beantwoording artikel 35-vragen over het voldoen aan de eisen gesteld door de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

Beste heer Freij,

Per brief van 26 augustus 2022 heeft u aan het dagelijks bestuur een aantal vragen gesteld over het voldoen aan de eisen gesteld door de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Hierbij onze reactie op uw vragen.

Vraag 1

Hoeveel procent van de Limburgse KRW-wateren waar het waterschap voor verantwoordelijk is en het beheer uitvoert voldoet op dit moment aan het label “goed”?

Antwoord op vraag 1

Uit de KRW-toestandsbeoordeling 2022 blijkt helaas dat nog geen enkel KRW-waterlichaam in Limburg voor alle kwaliteitselementen voldoet (zie bijlage 1). Dit komt mede door het door u bij vraag twee benoemde “one out all out” principe.

Vraag 2

Nu geldt binnen de KRW-systematiek het principe van “one out all out”, oftewel als er een parameter niet voldoet, voldoet de desbetreffende waterloop niet aan de KRW. Kunt u aangeven welke parameters in Limburg verantwoordelijk zijn voor – het merendeel van – de overschrijdingen?

Antwoord op vraag 2

Dit verschilt per set van kwaliteitsparameters (zie bijlage 1):

- a. Van de drie biologische kwaliteitselementen (= vis, macrofauna en flora) is er geen kwaliteitselement dat duidelijk slechter scoort dan de andere.
- b. Bij de zes zogenaamde fysisch-chemische parameters is de normoverschrijding vooral aanwezig bij stikstof en fosfor. Maar ook de watertemperatuur is in een aantal waterlichamen problematisch (zie ook het antwoord op vraag 4).

- c. Bij de chemische parameters (prioritaire stoffen) gaat het vooral om een aantal zware metalen (met name zink en kobalt) en koolwaterstoffen.

Uit de KRW-toestandsbeoordeling 2022 blijkt ook dat er grote verschillen zijn tussen de afzonderlijke KRW-waterlichamen en de onderzochte kwaliteitsparameters voor biologie en fysische-chemie: de afzonderlijke beoordelingen variëren namelijk van goed, matig, ontoereikend tot slecht (bijlage 1).

Vraag 3

Meer concreet: kunt u aangeven in hoeveel gevallen stikstof en fosfor de oorzaak zijn van de overschrijding?

Antwoord op vraag 3

- a. Stikstof: 79% van de waterlichamen voldoet niet.
b. Fosfor: 50% van de waterlichamen voldoet niet.

Vraag 4

Door de klimaatverandering wordt de temperatuur van het water hoger in de zomer en is sprake van lage waterstanden waardoor de concentraties in het water toenemen bij dezelfde vracht. Kunt u aangeven in welke mate de klimaatverandering er verantwoordelijk voor is dat de KRW-doelen op nog meer achterstand gezet zijn?

Antwoord op vraag 4

De invloed van klimaatverandering is direct zichtbaar in de beoordeling van de fysisch-chemische parameter watertemperatuur. Watertemperatuur voldoet bij 29% van de waterlichamen niet aan de doelstelling. Secundaire effecten op andere parameters zijn niet nader onderzocht, maar zijn wel aannemelijk. Denk daarbij naast de door u genoemde hogere concentraties van stoffen ook aan de snellere groei van algen, vissterfte door zuurstofproblemen en droogval van beken. Daardoor zal de toestand en beoordeling van de biologische kwaliteitselementen ook worden beïnvloed.

Vraag 5

Voor hoeveel procent van alle Limburgse KRW-waterlichamen acht u het anno 2022 bij de huidige plannen van de Limburgse waterbeheerders haalbaar om in 2027 aan de eisen van de KRW te voldoen?

Antwoord op vraag 5

Vanwege het principe van "one out all out" zal waarschijnlijk vrijwel geen enkel waterlichaam voor alle kwaliteitselementen in 2027 voldoen. Uit onze monitoringsgegevens blijkt echter wel dat bij veel waterlichamen meerdere kwaliteitselementen nu wel al in een goede toestand (= klasse goed) verkeren of er dicht tegenaan zitten (= klasse matig). Door het uitvoeren van maatregelen zal naar verwachting verdere verbetering optreden. Hierop gaan we nader in bij vraag 8. Vraag 6
Bij hoeveel procent van de Limburgse KRW-watervallen trad de afgelopen 5 jaar verbetering op en bij hoeveel procent is achteruitgang geconstateerd?

Antwoord op vraag 6

Om deze vraag te beantwoorden kan worden gekeken naar het percentage waterlichamen dat in 2017 en 2022 aan de doelstellingen voldoet (tabel 1). Hieruit blijkt dat per saldo voor alle kwaliteitselementen vooruitgang is geboekt. De uitvoering van KRW-maatregelen heeft een positief effect op de toestand van de waterlichamen, maar de stap naar 100% doelbereik in 2027 is nog steeds erg groot.

Per afzonderlijk KRW-waterlichaam en per afzonderlijke parameter zijn er zowel positieve als negatieve verschillen tussen beide onderzoeksjaren. Dit heeft te maken met natuurlijke schommelingen, weersomstandigheden, recent uitgevoerde inrichtingsmaatregelen (die op de korte termijn een negatief effect hebben), et cetera.

Tabel 1. Percentage waterlichamen dat in 2017 en 2022 voldoet aan de doelstellingen voor afzonderlijke kwaliteitselementen

Kwaliteitselement	2017 % voldoet	2022 % voldoet
Macrofauna	28,2%	34,1%
Overige waterflora	16,2%	28,6%
Vissen	18,9%	32,4%
Fysisch-chemisch kwaliteitselementen	13,2%	38,1%

Wat betreft de specifieke verontreinigende stoffen en prioritaire stoffen kan geen zinvolle vergelijking met 2017 worden gemaakt. Allereerst is de toestand 2022 nog niet bekend door een technisch probleem bij het Informatiehuis Water. Daarnaast zijn we recent begonnen met het meten 'in biota'. Bij het meten in biota worden chemische stoffen in organismen gemeten. Dat is een verplichting vanuit de KRW, maar die is eerder niet ingevuld. De resultaten van deze metingen beïnvloeden het oordeel van de chemische toestand, zodat de resultaten in 2017 en 2022 niet vergelijkbaar zijn.

Vraag 7

Wat zijn volgens u, naast de genoemde klimaatverandering, de belangrijkste oorzaken van achteruitgang respectievelijk van het niet boeken van vooruitgang in de KRW-wateren?

Antwoord op vraag 7

Het benoemen van de oorzaken van het wel of niet boeken van vooruitgang is in algemene zin ingewikkeld. We hebben immers te maken met een grote verscheidenheid aan KRW-waterlichamen, elk met hun eigen (gebieds-)kenmerken.

Bij beken die bij de aanvang van het 1e KRW maatregelenprogramma in 2009 al morfologisch (grotendeels) in orde waren, is de oorzaak van het niet boeken van vooruitgang meestal te wijten aan voortdurende belasting met een of meerdere stoffen. Denk daarbij aan de Jeker, waar belasting uit het buitenland plaatsvindt. Of aan de Eijserbeek, met effluent uit de rwzi Simpelveld. Ook overstorten en diffuse verontreiniging spelen vrijwel overal een rol.

Bij genormaliseerde KRW-lichamen, die inmiddels natuurvriendelijk zijn ingericht, duurt het vaak 10 tot 20 jaar voordat alle soorten uit gewenste levensgemeenschappen van macrofauna, vissen en water- en oeverplanten zich hebben gevestigd en zich duurzaam voortplanten.

Een ander punt van aandacht is de ontwikkeling van levensgemeenschappen in relatie tot onderhoud. Frequent c.q. omvangrijk onderhoud kan de vooruitgang van de ecologische kwaliteitselementen remmen.

Het voldoen aan alle KRW-doelen is bovendien afhankelijk van maatregelen van andere partijen. De maatregelen waarvoor ons waterschap verantwoordelijk is (= beekherstel, aanleg vispassages en verbeteren rwzi's) liggen grotendeels op schema. Bij de maatregelen die door het rijk, de landbouw, de gemeenten, het buitenland en andere partijen moeten worden uitgevoerd is de voortgang onzeker. In het landelijk waterkwaliteitsportaal is dit kenbaar gemaakt door het doelbereik 2027 bij parameters die nog niet voldoen op "onzeker" te zetten. Dit is een afspraak die landelijk met het Coördinatiebureau Stroomgebieden Nederland is gemaakt.

Vraag 8

Bent u het met ons eens dat zowel vanuit een oogpunt van goed rentmeesterschap en gezien de vele voor de mens belangrijke functies die de oppervlaktewateren en het grondwater vervullen, het van groot maatschappelijk belang is dat Waterschap Limburg zo spoedig mogelijk een plan opstelt om wel te gaan voldoen aan de KRW-eisen en normen?

Antwoord op vraag 8

In het Waterbeheerprogramma 2022-2027 is het maatregelpakket voor de derde en laatste KRW-planperiode opgenomen. Voor het waterschap is dit het sluitstuk qua maatregelen, maar om de doelen te halen zijn ook maatregelen van andere partijen nodig. We werken daarom aan een Programma Waterkwaliteit waarin niet alleen de eigen maatregelen centraal staan, maar ook beïnvloeding van andere partijen en stakeholders die een bijdrage te leveren hebben, zoals het buitenland, partijen in het landelijk gebied, gemeenten en burgers. In de thematische AB bijeenkomst van 14 september hebben wij hier een toelichting op gegeven.

Vraag 9

Bent u het met WNL eens dat het stelselmatig niet voldoen aan de KRW-doelen in Limburg het gezag van het waterschap aantast en dat daarmee draagvlak voor het realiseren van de KRW-doelen geweld wordt aangedaan?

Antwoord op vraag 9

De uitvoering van KRW-maatregelen waar Waterschap Limburg verantwoordelijk voor is, ligt op schema. In die zin leveren wij voor onze eigen opgave een maximale inspanning.

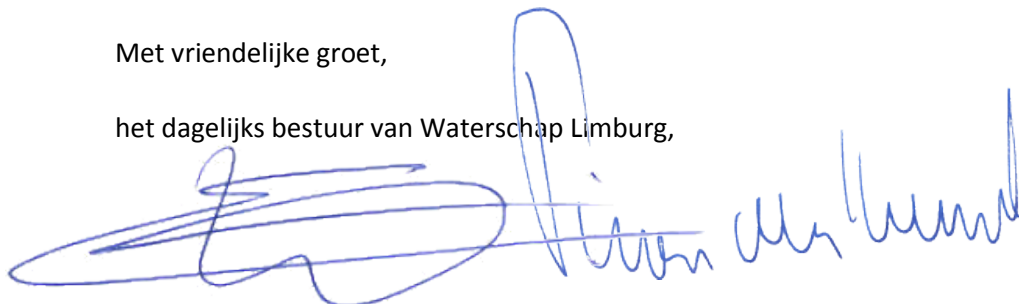
De komende jaren zullen wij daarnaast meer inzetten op samenwerken met onze partners, zodat we samen verder komen. Het Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft de KRW als één van de drie belangrijkste speerpunten gemaakt. De financiering en verplichting van het Rijk zal een impuls geven aan de KRW-doelrealisatie in het landelijk gebied.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Overeenkomstig het bepaalde in

artikel 35 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur zal een afschrift van deze brief ter kennisneming worden toegezonden aan de leden van het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,

het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,

de wnd. secretaris-directeur,
ir. E.M. van der Kuil

de dijkgraaf
drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Bijlage 1.

Resultaat van de KRW-toestandsbeoordeling 2022 van biologische kwaliteitselementen (inclusief ondersteunende fysisch-chemische parameters) (wit= geen doelstelling aanwezig; groen= voldoet; geel = matig; oranje = ontoereikend; rood = slecht).

KRW-Waterlichaam	Macrofauna	Overige waterflora	Vissen	Fytoplankton	fosfor totaal	stikstof totaal	chloride	Temperatuur	Zuurgraad	zuurstof	Doorzicht
Aalsbeek	5	5	4		4	6	4	6	4	4	
AEF-bovenloopjes Midden-Limburg	5	5			5	5	5	7	4	4	
AEF-bovenloopjes Noord-Limburg	5	5			5	5	5	7	4	4	
Anselderbeek	5	4	5		5	6	5	5	4	4	
Bosbeek Meinweg	5	5	6		4	4	4	6	4	4	
Boschmolenplas	5	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4
Caumerbeek	5	5	6		4	4	4	6	4	4	
Eckeltsebeek	5	5	5		4	6	4	4	4	4	
Everlose Beek	4	5	5		4	5	4	4	4	4	
Eyserbeek	5	4	4		6	6	5	4	4	4	
Geldems Nierskanaal	5	5	5		5	5	4	4	4	4	
Geleenbeek	5	5	6		6	5	4	4	4	4	
Geul	4	5	4		5	6	4	4	4	4	
Groote Molenbeek	5	5	5		4	5	4	4	4	4	
Gulp	4	4	4		5	6	4	4	4	4	
Haelense Beek en Uffelsebeek	6	5	6		6	5	4	4	4	5	
Itterbeek en Thornebeek	5	5	5		6	5	4	4	4	4	
Jeker	6	6	5		7	7	4	4	4	5	
Keutelbeek	6	6	5		6	5	5	4	4	4	
Kwistbeek	5	5	5		4	5	4	4	4	4	
Lingsforterbeek	4	4	5		4	7	4	4	4	4	
Loobeek en Molenbeek	5	4	4		5	5	4	4	4	4	
Maasnielderbeek Benedenloop		4			4	4	5	5	4	4	
Maasnielderbeek Bovenloop	5	5			4	4	5	5	4	4	
Middelsgraaf	5	5	6		4	7	4	7	4	4	
Niers	4	5	6		4	6	4	4	4	4	
Oostrumsche Beek	4	4	5		4	5	4	4	4	4	
Peelkanalen	5	5	4	4	5	5	4	4	4	4	4
Putbeek en Pepinusbeek	5	5	6		4	7	5	7	4	4	
Reindersmeer	4	6		4	5	5	4	4	4	4	4
Rode Beek Brunssum	5	5	6		4	5	4	4	4	4	
Rode Beek Vlodrop	4	4	4		5	4	4	4	4	4	
Roer	4	4	5		4	5	4	4	4	4	
Roggelsebeek	5	5	4		5	5	4	4	4	4	
Schelkensbeek en Gansbeek	4	5	4		4	4	4	4	4	4	
Selzerbeek	4	4	4		5	4	4	4	4	4	
Swalm	4	5	5		4	6	4	4	4	4	
Tielebeek	5	4	6		4	5	4	5	4	4	
Tungelroysebeek	5	5	5		5	4	4	4	4	4	
Vlootbeek Benedenloop	4	5	5		4	7	4	4	4	4	
Vlootbeek Bovenloop	5	5	5		4	6	5	6	4	4	
Worm	4	5	4		5	5	4	4	4	4	